

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjahabela: Lefapha la Thuto

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2025

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2 NASIENRIGLYN

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 29 bladsye.

NASIENRIGLYNE

1. 'n Kandidaat mag nie meer as EEN vraag uit dieselfde **genre** beantwoord nie.
2. As 'n kandidaat meer as die vereiste aantal vrae gedoen het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
3. Indien die antwoord in meer as een sin aangebied word en die antwoord nie in die eerste sin voorkom nie, maar dit tot die antwoord in die tweede sin lei, word die antwoord in die tweede sin nagesien.
4. Vir oop vrae waar JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE plus 'n motivering vereis word, word slegs die rede/motivering oorweeg. Indien die kandidaat nie JA/NEE skryf nie, maar die motivering is korrek, word die punt toegeken. Indien die kandidaat JA/NEE sê, moet die motivering korrek wees, anders verloor die kandidaat die punt.
5. Indien ironie, vergelyking, verband en kontras gevra word, verdien die kandidaat 1 of nul punte omdat twee kante vir 1 punt gestel moet word.
6. Indien die kandidaat woorde uit 'n **ander taal** gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die **vreemde woorde** geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die **vreemde woorde** sinvol is, word die kandidaat nie geïgnoreer nie. Indien die **vreemde woorde** in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Indien die kandidaat **krutaal** gebruik, word die **kruwoorde** geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die **kruwoord** sinvol is, word die kandidaat nie geïgnoreer nie.
9. Waar EEN-WOORD antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek mits die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
10. Vir meervoudigekeuse-vrae word sowel die letter as die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is, aanvaar.
11. As die kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
12. As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die nasienriglyn nagesien.
13. As 'n spelfout die betekenis van 'n antwoord beïnvloed, word dit verkeerd gemerk. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word dit as korrek beskou.

AFDELING A: ROMAN**VRAAG 1: KRINGE IN 'N BOS – Dalene Matthee**

- 1.1 1.1.1 biblioteek (1)
- 1.1.2 vuil/ongeleterd/dom/wild/onnosel/ “wild and dirty” (1)
- 1.1.3 skuur/houtskuur (1)
- 1.1.4 Kaapstad (1)
- 1.2 bevooroordeeld (1)
- 1.3 1.3.1
- Kate/Mister MacDonald se (oudste) dogter/Kate MacDonald/
 - Saul se werkgewer/baas se dogter.
 - Die houtkoper se dogter.
- (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 1.3.2 Saul/Hy kon ...
- MacDonald/die skewe sirkel verstaan.
 - hom op sosiale vlak beter uitdruk.
 - by die ryk/Engelse/Engelse kultuur inpas.
 - in die toekoms Engels gebruik.
- (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 1.4 Hy trek geld van Saul af vir sy pa se skuld/sy pa se goodfor.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 1.5 1.5.1 “koppigheid”/ koppigheid
.
(*Met of sonder aanhalingstekens. Sleg EEN woord word as antwoord aanvaar. Die woord kan in 'n sin belig word.*) (1)
- 1.5.2
- Hy het geweier om na sy pa te luister.
 - Hy het geweier om die kalender te kap.
 - Hy het geweier om die minste te wees toe sy pa hom wegjaag.
- (*Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde*) (2)
- 1.6 Dit beteken Saul/ hy ...
- moet onderdanig wees/ moet nederig wees/ kon nie teëpraat nie.
 - kan nie koppig teenoor Mister MacDonald wees nie.
- (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)

- 1.7 MacDonald was 'n omgee-pa, want ...
- hy wou net die beste vir sy dogter hê/haar beskerm.
 - hy het haar Kaap toe gestuur (vir 'n goeie geleerdheid/na 'n afrondingskool).
 - hy het gedink dat Saul haar nie al die weelde kon bied nie.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)

OF

- MacDonald was nie 'n omgee-pa nie, want ...
- hy het nie sy dogter se hart verstaan nie.
 - hy het haar probeer leer dat party mense beter as ander was.
 - besigheid was vir hom belangriker as sy dogter se geluk.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)
- 1.8 1.8.1
- Saul het besef hulle is besig om die bosdiere/olifante uit te wis/uit te roei.
 - Saul het gesien hulle skiet ook olifante.
 - Saul het gesien hulle het olifantvleis gehad/geëet.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)
- 1.8.2 Hy moes een van sy osse verkoop (om vir die boete te betaal.) (1)
- 1.8.3 Hulle het as houtkappers min geld verdien omdat die houtkopers/dorpsmense ...
- hulle ingedoen het.
 - bedrieg het.
 - min betaal het vir hulle hout.
 - derdeklashout pryse betaal het vir eersteklashout.
 - meer betaal het vir olifanttande.
 - met goodfor betaal het.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)
- 1.9 B/ verraai (1)
- 1.10 Hulle wou die boslewe/bosdiere beskerm teen uitwissing. (1)
- 1.11 Arend (1)
- 1.12
- Suiker
 - Meel
 - Doodskiste
 - Koffie
 - Twak
 - Kos
- (Enige TWEE van bogenoemde) (2)
- 1.13 B / Saul se keuse om homself van MacDonald te bevry. (1)
- 1.14 Hy was besig om kwaad/ontsteld/ontstoke te word.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)

1.15 'n goudelwer/goudsoeker/prospekteerder (1)

1.16 Ja. Saul het die bos goed geken.

OF

Nee. Saul het later leer goud uitspoel/delf en kon so uit die kloue van MacDonald kom/'n ryk man word.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)

1.17 Patterson het Saul die pan belowe as hy hom veilig uit die bos kon kry. (1)

1.18 • Dit het sy vryheid van armoede simboliseer.

• Hy kon daardeur ryk raak.

• Hy kon sy gesin geldelik help/ondersteun.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)

1.19 1.19.1 E/Joram (1)

1.19.2 D/Jozef (1)

1.19.3 A/Kate (1)

1.19.4 C/MacDonald (1)

1.20 • Saul het MacDonald se diens verlaat om te gaan goud delf.

• Saul weier om mister Barkley se stampmeul te neem om goud uit die bos te haal.

• Saul het na Knysna toe teruggekeer om sy meubelmakery te gaan begin.

• Saul oorreed Jozef om sy hout aan hom te verkoop in ruil vir geld.

(4)

[35]

**VRAAG 2: DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM –
Marita van der Vyver**

- 2.1 2.1.1 verbeelding (1)
- 2.1.2 opstelle (1)
- 2.1.3 voorkoms/puisies/haar vel/tande/borste (1)
- 2.1.4 ware/realistiese (1)
- 2.2 Ja.
- Sy aanvaar Hanna en haar gesin net soos hulle is.
 - Sy het goed ingepas by Hanna en haar gesin.
 - Haar pa kon later vir Margot/Mana en die baba van die berg af vlieg.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)
- OF**
- Nee.
- Sy het net oë vir Yann gehad.
 - Sy het vir Hanna 'n bietjie afgeskeep.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)
- 2.3 **Mana ...**
- het met 'n homoseksueel 'n baba gehad/getrou.
 - het 'n proefbuisbaba gehad.
 - is ongetroud met twee kinders.
 - trou 'n geskeide man met twee kinders.
- Gavin ...**
- is gay.
 - dra maskara.
- (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)
(1 feit moet na Mana verwys en 1 feit moet na Gavin verwys) (2)
- 2.4 'n suster gekry het. (1)
- 2.5 'n Wittebrood is slegs vir twee mense/ getroude paartjie en nie 'n hele gesin nie.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)
(Moet albei kante vir EEN punt noem) (1)
- 2.6 • Sy was na haar eerste huwelik te na.
- Sy kon nie op 'n wittebrood met proefbuispa gaan nie. (2)
- 2.7 Botterberg (1)
- 2.8 Beyers se vriend het die huis aan die berg vir die wittebrood aangebied, heeltemal verniet/gratis.
- (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (1)

- 2.9 2.9.1 Die gesin(ne) moes mekaar beter leer ken/tyd saam spandeer/ hul eerste gesinsvakansie.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.9.2 Ja.
 - Hanna het baie nuwe dinge/kwaliteite oor haar gesin ontdek.
 - Hanna het geleer om haarself en haar gesin te aanvaar nes hulle is.
 - Sy het besluit dat sy liever 'n ware verhaal oor haarself wil skryf.
 - Sy het nie meer 'n alter-ego nodig nie/Fabienne nodig nie.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.10 D / die kinders gekant was teen die vakansieplanne. (1)
- 2.11 • Sy dogtertjie word gebore.
 • Hy en Mana se gesinne word een groot gesin.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.12 2.12.1 informele (1)
- 2.12.2 • Sy dra groen skoene.
 • Sy dra pers heksehoede met hoë punte/hansworshoede.
 • Sy dra nie nylonkouse en hoëhakskoene nie.
 • Sy het geweier om ordentlik aan te trek.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.13 Mana wou kinders hê, maar nie 'n man nie.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.14 • Tibo se pa was 'n proefbuis.
 • Hy sal nooit sy pa kan ontmoet/ leer ken nie.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.15 Hy was gay/ 'n moffie/homoseksueel/dra maskara.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.16 2.16.1 Om die familie tevrede te hou/stel.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.16.2 Ja.
 Sy was nie verlief op hom nie.
 Hy was gay.
 Dit was net 'n skynhuwelik.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*)
- OF**
- Nee.
 Hanna moes sonder 'n pa grootraak/opgroei.
 (*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)

- 2.17 2.17.1 Kaapstad (1)
- 2.17.2
- 'n Bos pietersielie met 'n rooi strik vasgebind.
 - 'n Groot aartappel.
 - Hy het vir haar kruie/groente as geskenk gegee.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.17.3 Hy het met twee kitaarspelers onder Mana se venster gaan staan en vir haar 'n (verspote outydse) liedjie gesing.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*) (1)
- 2.18 2.18.1 C/Hierdie persoon is 'n televisie-aanbieder. (1)
- 2.18.2 A/Hierdie persoon is 'n skilder. (1)
- 2.18.3 D/Hierdie persoon is 'n skrywer. (1)
- 2.18.4 B/Hierdie persoon is 'n klereontwerper. (1)
- 2.19
- Hanna-hulle daag laatmiddag op in hulle kombi na 'n nagmerrierit.
 - Sharon se pa se splinternuwe 4 X 4 dreun teen die bergrand op.
 - Margot daag in haar wit Golf op toe dit hard begin reën.
 - Gavin hamer teen die deur en kruip oor die drumpel hande-viervoet. (4)
- [35]

VRAAG 3: MEEULANDERS – Esta Steyn

- 3.1 3.1.1 Ousanna (1)
- 3.1.2 Billy (1)
- 3.1.3 skoolhoof/prinsipaal (1)
- 3.1.4 konsert/toneelstuk/vertoning (1)
- 3.2 skoolhoof (1)
- 3.3 Haar verlede/haar gesin/haar oorlede man en seun/haar vorige lewe/Ronnie en Vincent.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 3.4
- Jason (Mary se man) het vir Doreen 'n botteltjie parfuum vir haar verjaarsdag gegee.
 - Mary sien hoe Jason vir Doreen gelukwens met 'n soen.
(Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 3.5
- Doreen wens daar het iets tussen haar en Jason gebeur.
 - Doreen sê die vernedering is so groot dat daar maar net sowel iets kon gebeur het.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 3.6 3.6.1 D/Sy soek 'n beter lewe vir haarself. (1)
- 3.6.2 E/Sy sê dat Ryna haar huis kan koop. (1)
- 3.6.3 A/Sy word 'n ware vriendin vir Ryna. (1)
- 3.6.4 C/Sy het selfmoord gepleeg nadat haar man haar verneuk het. (1)
- 3.7 C / sy vrou het gesien hoe hy haar op haar verjaarsdag soen. (1)
- 3.8
- Mary het gedreig om vir Doreen by die skoolraad aan te kla van wangedrag.
 - Al die onderwysers skinder.
 - Reggie wil haar nie glo nie/Dit veroorsaak moeilikheid in hul huwelik.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 3.9
- Haar man/Vincent (het finansiële moeilikheid gehad) het die huis aan die brand gestee.
 - Hy het hul seun, Ronnie, en toe homself geskiet.
 - Hy is verantwoordelik vir albei se dood.
(Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 3.10 Haar naam/ Sy verander van Camilla Calvin na Ryna van Rensburg.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 3.11
- 'n Brand ontstaan in Ryna se huis. (1)
 - Ronnie is oorlede. (1)
 - Jacob ontmoet vir prof. Van Keulen. (1)
 - Jacob word skuldig bevind aan strafbare manslag. (1)
- 3.12 Ja.
- Elsabet het heel duidelik met ongelukkigheid en depressie gesukkel.
 - As sy geweet het van haar biologiese baba se dood, sou sy heel moontlik in 'n selfs dieper depressie geval het.
 - Kinnie se baba het moontlik ook 'n ma/versorger benodig.
- (Enige EEN of soortgelyk)
- OF**
- Nee.
- Dit is verkeerd om die waarheid van iemand te weerhou.
 - Dit is verkeerd om leuens te vertel.
 - Dit is verkeerd om kinders om te ruil.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 3.13
- Iemand wat alleen kan wees.
 - Iemand wat baie na aan die natuur is.
 - Iemand wat met min tevrede is.
 - Iemand wat 'n geheim kan hou.
- (Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 3.14
- Jacob het in 'n oomblik van selfverdediging vir Skalla doodgesteek.
 - Jacob moet eersdaags in die hof verskyn.
 - Die regter bevind Jacob skuldig aan strafbare manslag.
 - Jacob is 'n vonnis opgelê van 7 jaar gevangenisstraf.
 - Ryna en Janka sal vir Jacob moet wag om vrygelaat te word.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 3.15 D/aan te voel wanneer iemand in gevaar is of wanneer iemand gaan swaarkry. (1)

3.16 Elsabet ...

- bly soekend na 'n beter lewe vir haarself.
- is bereid om Meeuland, Jacob en Janka agtertelat sodat sy in Fred se arms geluk kan vind.
- se huwelik met Fred werk ook nie uit nie en sy is steeds ongelukkig.
- het as gevolg van haar gebroke huwelik met Fred 'n alkoholis geword.
- soek haar eie geluk ten koste van die kleine Janka.
- besef veels te laat dat Jacob eintlik baie goed vir haar was.
- probeer om terug te gaan Meeuland toe, maar sy verdrink in die storm op see.
- word net verder tot drank gedryf deur Fred se buite-egtelike verhouding met Jackie Stevens.

(Enige TWEE of soortgelyk)

(2)

3.17 Ware identiteit

(1)

3.18 Ja.

- Jannerik is baie vriendelik en hulpvaardig.
- Jannerik help vir Ryna om haar huisie op Meeuland reg te maak.
- Jannerik gee vir Ryna haar burgerbandradionaam, "Mamma Meeu".
- Jannerik help vir Ryna om die groenteplantjies en blom-steggies te plant.
- Jannerik plant 'n wildevyboom saam met Ryna.
- Jannerik word soos 'n wyse vaderfiguur wat Ryna se belange op die hart dra.

(Enige EEN of soortgelyk)

(1)

3.19 • Jacob hunker na 'n plek waar hy alleen kan wees en wegkom van alles wat hom seermaak.

- Meeuland is 'n redding en 'n toevlugsoord vir Jacob.

(Enige EEN of soortgelyk)

(1)

3.20 Ja.

- Ryna het Jacob baie lief.
- Ryna en Jacob het besluit om hul liefde vir mekaar te voleindig en sy het 'n aand saam met hom op Meeuland spandeer nadat sy die brief en musiekplaat van hom ontvang het.
- Ryna het saam met Jacob gebly tot die middel van die maand voordat hy in die hof moes verskyn.
- Ryna het intiem met Jacob verkeer voordat hy sy tronkstraf uitgedien het.
- Hulle deel vir Janka as skynouers.

(Enige TWEE of soortgelyk)

(2)

3.21 • Van die kursiefgedeeltes kom uit Ryna se persoonlike dagboekinskrywings.

- Dit gee die leser meer insig tot Ryna se gedagtes.
- Die vertelstyl van die dagboekinskrywings is verskillend van die res van die roman en dit maak die roman meer interessant vir die leser.

(Enige EEN of soortgelyk)

(1)

[35]

VRAAG 4: LIEN SE LANKSTAANSKOENE – Derick van der Walt

- 4.1 4.1.1 woonstel (1)
- 4.1.2 Braam (1)
- 4.1.3 Pretoria (1)
- 4.1.4 Jakaranda (1)
- 4.2 • Dit is ironies, want Christien sê dat sy sleg voel, maar sy doen niks daaromtrent nie.
 • Dit is ironies, want as 'n volwassene en ouer behoort Christien die broodwinner te wees, maar Lien koop die kruideniersware.
 • Dit is ironies omdat haar ma drank/wyn koop in plaas van kruideniersware.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 4.3 'n Glas wyn. (1)
- 4.4 C/verantwoordelik (1)
- 4.5 koffiewinkel (1)
- 4.6 • Christien kook nie aandete nie/sy brand die aandete.
 • Christien drink te veel wyn/raak gereeld besope.
 • Christien eet amper nooit nie.
 • Christien koop nie gereeld kruideniersware nie.
 • Christien maak nie die soom van Braam se skoolbroek reg nie.
 • Christien reël nie vir Braam se hare om gesny te word nie.
 • Christien tree nie verantwoordelik op teenoor haar werk nie.
 • Christien kry gereeld 'n "runny tummy" en bly uit die werk uit.
 • Christien koop nie genoeg kos nie.
 • Christien koop gereeld wyn.
 • Christien steel wyn by Pick n Pay.
 • Christien daag dronk by Lien se skool op.
 (*Enige TWEE of soortgelyk*) (2)
- 4.7 Lien is baie vies/kwaad/gefrustreerd/geïrriteerd met haar ma en sy moet haarself keer voordat sy iets in 'n oomblik van woede sê.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 4.8 • Christien antwoord nie vir Lien nie.
 • Christien reageer nie.
 • Christien ignoreer Lien se vraag.
 • Christien drink net meer wyn in plaas daarvan om Lien te antwoord.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

- 4.9 Nee.
- 'n Kind behoort nog 'n kind te kan wees sonder volwasse verantwoordelikhede.
 - 'n Matriekkind moet net op hul matriekjaar kan fokus.
 - Dit is die ouer se plig en verantwoordelikheid om die broodwinner te wees.
 - Die ouer moet finansieel vir die gesin kan sorg.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 4.10.1 D/Donovan (1)
- 4.10.2 A/Lien (1)
- 4.10.3 E/Wouter (1)
- 4.10.4 B/Braam (1)
- 4.11
- Lien gaan na 'n oudisie vir die skool se toneelstuk. (1)
 - Miemie nooi vir Lien om haar 18de verjaarsdag by die Wimpy te vier. (1)
 - Lien vra Hein om 'n karretjie vir Tibbey te ontwerp. (1)
 - 'n Rukwind waai die pruik van Lien se kop af en Gerhard herken haar. (1)
- 4.12 4.12.1 Onder die akasiaboom naby hul bedelstaanplek. (Of soortgelyk) (1)
- 4.12.2 haar matriekjaar voltooi. (1)
- 4.12.3 Sy moet haar matrieksertifikaat kry as sy matriek wil slaag en oorsee wil gaan/verder studeer. (1)
- 4.13 B / wyn by Pick n Pay gesteel het. (1)
- 4.14
- Sy is kwaad omdat Lien nie meer saam met hulle bedel nie.
 - Sy is vies omdat sy moeite gedoen het om Johnny van Lien se hoek af te hou.
 - Sy voel seergemaak omdat Lien nie vir hulle kom sê het dat sy nie meer gaan bedel nie.
 - Sy het aan Lien geheg geraak.
 - Sy mis vir Lien.
- (Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 4.15
- **Dirkie** het vir Lien gehelp om die verskillende hospitale te bel / het Lien hospitaal toe gevat om vir Tibbey te besoek.
 - **Hein** het die karretjie ontwerp en gemaak / het Tibbey se kamer aangepas en ingerig sodat hy maklik kon beweeg en by alles uitkom/ het Lien hospitaal toe gevat om vir Tibbey te gaan haal.
- (Enige TWEE of soortgelyk) (1 feit vir Dirkie en 1 feit vir Hein) (2)

- 4.16.1
- Lien moes kos koop.
 - Die yskas en spens was dikwels leeg.
 - Die aandete was óf gebrand óf nie gekook nie.
 - Lien moes aandete maak.
 - Lien moes haar broer se skoolbroek regmaak.
 - Lien moes daarna sien dat haar broer 'n haarsny kry.
 - Lien moes die skottelgoed was/kombuis skoonmaak.
 - Lien moes na beide haar broer en ma omsien.
 - Lien se ma was óf dronk óf vas aan die slaap.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 4.16.2
- Sy is onselfsugtig en gee om vir haar gesin.
 - Sy is 'n verantwoordelike mens wat oorneem wanneer haar ma platval en haar pa afwesig (in die tronk is)
 - Sy stel ander voor haarself./ Sy is besorg oor ander.
 - 'n Mens moet soms verantwoordelik optree en volwasse wees.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 4.17
- Lien het baie skool gemis sodat sy kon bedel/ Lien was gereeld afwesig (om te bedel).
 - Lien het amper nooit haar huiswerk gedoen nie.
 - Lien het nie probeer om die werk op te vang wat sy gemis het nie.
 - Lien se skoolwerk en huiswerk was agterstallig.
 - Lien se akademie het laaste gekom en die bedelary het eerste gekom.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 4.18
- Wouter het op dieselfde dag as Lien by Hoërskool Jakaranda begin .
 - Hulle was albei die nuwe leerders by die nuwe skool.
 - Albei hul pa's het nie meer saam met hulle gebly nie.
 - Albei kom uit gebroke gesinne.
 - Wouter was 'n baie goeie vriend en vertroueling vir haar.
 - Albei se ma's is kwaad vir hul pa's.
 - Wouter is die enigste mens by die skool wat weet dat haar pa in die tronk is.
 - Wouter loop saam met Lien skool toe in die oggende.
 - Wouter dra Lien se belange op die hart.
 - Wouter vra vir Lien om saam met hom na die matriekafskied toe te gaan.
 - Wouter luister na haar/ Wouter maak haar lag/ Wouter gee haar raad.
 - Wouter moedig haar aan om by die skool aktiwiteite betrokke te raak.
 - Wouter bestuur haar ma se motor huis toe, nadat haar ma dronk by die skool opdaag.
 - Hy veroordeel haar nie oor haar huislike omstandighede nie.
 - Sy sien hom as haar "brother in arms."
- (Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 4.19 hulle albei te besoek (1)
- [35]

TOTAAL AFDELING A: 35

AFDELING B: DRAMA**VRAAG 5: POPPIE – DIE DRAMA – Elsa Joubert en Sandra Kotzé**

- 5.1 5.1.1 Herschel/ die Xhosa-land/Ciskei (1)
- 5.1.2 (ou) Klip (1)
- 5.1.3 Lambertsbaai (1)
- 5.1.4 Boilermaker/ketelmaker (1)
- 5.2 Liefde/deernis/besorgdheid
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 5.3 Na die Ciskei/ Na die Transkei/na die tuislande/Kaapstad/Kaapse vlakte/
Nyanga/Gugulethu/Elsiesrivier.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 5.4 5.4.1 leeglê (1)
- 5.4.2 • Hulle doen niks nie/is niks nutte /niksdoeners.
• Dit impliseer hulle het geen waarde nie.
• Hulle doen geen werk nie/ doen nie arbeid nie.
• Is nie deel van die ekonomiese groei van die land nie.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 5.4.3 • Die familie-eenheid was verbreek/families/ gesinne het verbrokkel.
• Poppie en Stone/ egpare was forseer om apart te woon.
• Poppie/ vroue/ ma's het gesukkel om die kinders stoksielalleen groot te maak.
• Die wet het werklose vroue en kinders verplig om na die landelike gebiede/ tuislande te trek.
(*Enige TWEE of soortgelyk*) (2)
- 5.5 Sy moes die skool verlaat om agter Bhuti Mbatane en Ma Lena se kinders te kyk/ te versorg/op te pas.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 5.6 5.6.1 Munisipaliteite is veronderstel om mense te help met behuising en nie hulle huise af te brand nie.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (*Albei kante moet genoem word vir EEN punt*) (1)
- 5.6.2 Die polisie (1)
- 5.7 Paswet (1)
- 5.8 Die kinders het die huise afgebrand om die regering te dwing om na hulle te luister.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

- 5.9 vir Stone kon kook en sy klere versien. (1)
- 5.10 Bangheid/vrees/moedeloosheid/angstigtheid/ontevredenheid/opstandigheid/
verset/kwaadheid.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 5.11 deelydse (1)
- 5.12 Dit is om huise skoon te maak/klere te was en stryk. (1)
- 5.13 Sy het nie slaapplek gehad nie (omdat Mama Lena/Bhuti Mbatane se huis te klein was).
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 5.14 Elsie'srivier/ Elsie's (1)
- 5.15 Stone het gedink dat die kontrakwerk by die "dairie" sy gesin se lewe sou verbeter, maar dit het (indirek) sy dood veroorsaak/ maagsweer veroorsaak.
(Enige soortgelyke antwoord) (Moet albei kante noem vir EEN punt) (1)
- 5.16 Ja.
• As daar geen beskikbare werk is nie en my gesin ly honger.
• As daar geen ander uitweg is om na my gesin om te sien nie.
(Enige EEN of soortgelyk)
- OF**
- Nee.
• Ek kan nie my lewe aan gevaar blootstel nie.
• Dit is beter om te sukkel as om my gesondheid te benadeel.
• Ek sal ander werk soek totdat ek dit kry.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 5.17 Stone kon (R40) vir die meisie (wat Bonsile verwagting gemaak het) se familie as skadegeld/ damagegeld betaal.
(Enige soortgelyke antwoord) (1)
- 5.18 Bekommernis/ angstigheid/ bangheid/vrees.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 5.19 5.19.1 B/Die persoon het by Union College studeer. (1)
- 5.19.2 C/Hierdie persoon wou nie sonder werk sit nie. (1)
- 5.19.3 D/Hierdie persoon was bekommerd oor waar hulle 'n huis sou kry. (1)
- 5.19.4 A/Hierdie persoon wou nie van die kindjie se graf geskei wees nie. (1)
- 5.20 • Poppie se ouma Hannie sterf as gevolg van ouderdom en siekte.
• Poppie se kind sterf as gevolg van kinkhoes.
• Poppie se man, Stone, sterf as gevolg van 'n maagkwaal.
• Poppie se kleinkind sterf as gevolg van 'n klipgooi. (4)

- 5.21 • Ten spyte van haar probleme (met haar pasboek) het sy alles probeer om haar kinders te versorg/ om 'n werk te kry.
 • Sy het nooit opgegee ten spyte daarvan dat haar man gesterf het nie.
 • Sy het steeds in God geglo ten spyte van haar swaarkry.
(Enige TWEE of soortgelyk)

(2)

[35]**VRAAG 6: PALJAS – Chris Barnard**

- 6.1 6.1.1 trou (1)
- 6.1.2 probleme (1)
- 6.1.3 aandag/flankeerdery/geselskap (1)
- 6.1.4 Hendrik (1)
- 6.2 • Spoel haar hande af/was haar hande.
 • Vee haar knieë skoon met 'n vadoek.
 • Haal haar voorskoot af.
 • Vee haar hare reg./Haar hare regmaak/Maak haar hare netjies.
(Enige DRIE of soortgelyk) (3)
- 6.3 Hendrik staan op die stasieperron en kyk hoe Frans wegry./Hy sien Frans se bakkie by die huis.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 6.4 veld (1)
- 6.5 6.5.1 E/ "Lyk my dis 'n kwaal van die McDonalds ... om hulle bekke te hou." (1)
- 6.5.2 A/ "Sy moet haar gehollery begin afleer." (1)
- 6.5.3 C/ "Ek is op pad dorp toe, as jy iets nodig het." (1)
- 6.5.4 B/ "Oom probeer heeldyd om my aan haar te verkoop. Oom moenie, Oom." (1)
- 6.6 D / plate op die grammofoon (1)
- 6.7 • Nollie het Emma met sy fiets raakgery en Emma struikel en val.
 • Sy het haar voet geswik en begin huil./ Sy loop mank.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 6.8 6.8.1
- Katrien is baie gefrustreerd en dit voel vir haar asof sy gevange gehou word.
 - Sy voel eensaam.
 - Sy wil nie daar bly of wees nie.
 - Sy voel asof daar nie groei is vir hulle nie/haar man nie.
 - Hendrik skeep haar af, want hy is altyd besig met sy stukkende kar.
 - Die afgesonderheid affekteer die kinders./Willem praat nie en Emma wil nie in verhoudings wees nie.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 6.8.2 Ja.
- Met die koms van Manuel, die nar, word die Karoolandskap speels en positief.
 - Die Karoo word amper soos 'n speelpark wat Willem en Manuel saam ontdek.
 - Die Karoo word romanties wanneer Nollie en Emma se liefdesverhouding begin ontwikkel.
 - Die landskap verander in 'n gesellige plek wanneer die dorpsmense aan die einde met die McDonalds kom kuier.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 6.9 Nee.
- Emma is skaam.
 - Emma is nog nie reg vir 'n romantiese verhouding nie.
 - Deur Emma in Nollie se rigting te probeer druk, het dit eintlik die teenoorgestelde effek op haar.
- (Enige EEN of soortgelyk)
- OF**
- Ja.
- Hendrik wil hê dat Emma gelukkig moet wees en iemand vind om haar lewe mee te deel. Hendrik bedoel eintlik goed.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 6.10
- Die sirkustrein daag by die spoorweghalte op. (1)
 - Willem bevriend vir Manuel. (1)
 - Die McDonalds word met tamaties gegooi. (1)
 - Willem sit op die windpomp se platform en speel konsertina. (1)
- 6.11 6.11.1 Manuel/ die nar/die hanswors/die rooineus. (1)
- 6.11.2 "Daardie rooineus" (1)
- 6.11.3 Hulle het vir Manuel gejag en geskiet. (1)
- 6.11.4 Sleg/kwaad/teleurgesteld/geskok/verontwaardig/vies/ontsteld (omdat hulle vir Manuel geskiet het.) (1)
- 6.12 Hierdie mans was nou net by die kerk vir die oggenddiens, maar hulle staan gereed met hul gewere/mausers om vir Manuel te skiet.
- (Enige soortgelyke antwoord) (1)

- 6.13 Jan Mol het geglo dat Manuel 'n duiwelsaanbidder is.
Jan Mol het vir die mans gesê: "...vandag skiet ons om vrek te skiet."
Jan Mol het vir Manuel geskiet.
Jan Mol het vir Manuel en die McDonalds veroordeel.
Jan Mol was een van die mense wat die McDonalds met tamaties gegooi het.
(*Enige TWEE Of soortgelyk*) (2)
- 6.14 C / eintlik weet van wie Jan Mol praat . (1)
- 6.15 Nee.
Jan Mol het immers vir die mans gesê: "... vandag skiet ons om vrek te skiet."
Jan Mol het vir Pieta gesê: "Toe maar, ons het Dominee aan ons kant."
Jan Mol erken aan Hendrik: "Ek het geskiet."
Jan Mol dreig om weer te skiet: "Gee pad daar of ek ..."
Jan Mol skiet verder op Manuel se wasgoed op die lyn.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 6.16 6.16.1 kommunikeer (1)
- 6.16.2 Willem het weer begin praat. (1)
- 6.17 • Hendrik dra Manuel in sy arms nadat hy geskiet is.
• Hendrik help vir Katrien om Manuel se wonde te versorg.
• Hendrik maak Manuel se leersak reg.
• Hendrik komplimenteer weer vir Katrien en sê sy is mooi toe sy regmaak vir die Volstruisdans.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 6.18 • Kommunikasie is baie belangrik.
• Ek moenie ander mense oordeel nie.
• Ek moet luister wanneer mense met my praat.
• Ek moet ander mense se gevoelens in ag neem.
• Ek moet vergewensgesind wees.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

[35]

VRAAG 7: FIELA SE KIND – DIE DRAMA – Dalene Matthee

- 7.1 7.1.1 sensusmanne/goewerment beamptes/goewerment werkers/
staatsbeamptes (1)
- 7.1.2 bang/ bekommerd (1)
- 7.1.3 Benjamin/haar hanskind/haar optelkind/haar wit kind (1)
- 7.1.4 Huis/ woonplek/ blyplek (1)
- 7.2 7.2.1 figuurlike (1)
- 7.2.2 Die klip verwys na die twee sensusmanne (Lange en Dikke) wat:
- terug sou keer om te sê wat die magistraat besluit het.
 - terug sou keer om te sê of Benjamin die kind is wat nege jaar tevore in die Bos weggeraak het.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 7.3 gerusstel (1)
- 7.4 Pollie (1)
- 7.5 Die volstruise kan begin boer.
(Enige soortgelyke antwoord) (1)
- 7.6
- Sy wou 'n stuk land/huurgrond koop/Laghaanse se huurgrond koop.
 - Sy wou iets vir haar seuns nalaat.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 7.7 7.7.1 optelkind (1)
- 7.7.2
- Sy het hom 9 jaar tevore voor haar deur/ agterdeur gekry/op haar stoep gekry.
 - Hy was 'n wit kind.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 7.8 7.8.1 Benjamin/Lukas/Fiela se hanskind/Fiela se wit kind/ optelkind
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 7.8.2 Ja.
Sy het vir hulle goed in die trommel gepak/ weggesit vir wanneer hulle wil trou.
(Enige EEN of soortgelyk)
- OF**
- Nee.
- Hulle het ook hard gewerk om met die volstruisboerdery te begin.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 7.9
- Hy was gereeld dronk./Hy was 'n alkoholis/ dronklap.
 - Hy het iemand in sy dronkenskap gesteeek.
 - Hy was in die tronk vir messteek.
 - Hy was vir 'n misdaad aangekla.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 7.10 Ja.
Hy probeer geld kry om vir sy gesin te sorg.

OF

- Nee.
Hy roei die olifante/natuurlewe uit.
(Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 7.11 **Elias...**
- was lui en wou gou geld maak deur olifante te vang vir hulle ivoor.
 - het in geluk en 'n goeie plan geglo.
 - sou misdaad pleeg om gou geld te maak deur onwettig olifante dood te maak.
- (Enige EEN of soortgelyk)

EN

- Fiela...**
- en haar gesin het in harde werk geglo om geld te maak.
 - het realistiese maniere gehad om geld te maak.
 - het op 'n eerlike manier geld gemaak.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1 feit vir Elias en 1 feit vir Fiela) (2)

- 7.12 neersien op (1)

- 7.13 Sy kon daardeur ontvlug van haar ongelukkige kinderdae.
(Enige soortgelyke antwoord) (1)

- 7.14
- Lukas gaan Knysna toe om vir Nina te soek.
 - Lukas gaan Langekloof toe na die nuus van Dawid se dood.
 - Lukas keer terug bos toe om Barta te konfronteer.
 - Lukas gaan Knysna toe om vir Nina oor sy besluit te vertel.
- (4)

- 7.15
- Dit simboliseer die slegte tyding wat Nina bring oor Dawid se dood.
 - Dit simboliseer die innerlike stryd wat Lukas gaan begin ervaar omdat hy besef hy is verlief op sy suster/Nina.
- (Enige EEN of soortgelyk) (1)

- 7.16
- Hy was deur Elias misbruik om sy werk te doen/deur hom te laat hard werk.
 - Hy was deur Elias geslaan as hy vol nukke was.
 - Hy word deur Elias geslaan omdat hy probeer weghardloop.
 - Hy was nog nooit gelukkig in die bos nie.
 - Elias het die kleurling uit hom geslaan.
 - Hy het na die ope lug en sterre/sonskyn verlang en wou nie teruggaan na 'n donker bos nie.
 - Hy wou leer roei en op die see werk.
- (Enige TWEE of soortgelyk) (2)

- 7.17 7.17.1 By die uitkenningsparade (in die hof) waar Barta moes bevestig of hy haar verlore kind, Lukas, was.
(*Enige soortgelyke antwoord*) (1)

- 7.17.2 **Positief.**
Hy het Nina leer ken en verlief geraak./Hy kon sy geheime met haar deel.

OF

Negatief.

- Hy was van die Komoetie-gesin/sy gesin/Fiela en Selling/sy broers en susters/ dit waarvoor hy lief was, geskei.
 - Hy was deur Elias mishandel/met 'n osriem geslaan.
 - Hy moes as kind hard werk om vir Elias tevrede te stel.
 - Hy was nooit seker oor wie hy was nie.
 - Hy moes arm grootraak.
 - Hy moes in 'n liefdelose huis grootraak.
- (*Enige EEN of soortgelyke*) (1)

- 7.17.3 Lange het aan Barta gesê dat sy die een met die blou hemp aan moet kies.
(*Enige soortgelyke antwoord*) (1)

- 7.18 7.18.1 E/Miss Weatherbury

- 7.18.2 C/Kaliel

- 7.18.3 D/Fiela

- 7.18.4 B/Selling (4)

- 7.19 Ja.
- Hulle was nie eintlik broer of suster nie.
 - Fiela sê: "Bloed keer bloed."
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

OF

Nee.

- Hy het teen daardie tyd nie geweet dat Nina nie sy suster is nie.
 - Hulle het soos broer en suster grootgeraak.
- (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

[35]

TOTAAL AFDELING B: 35

AFDELING C: KORTVERHALE**VRAAG 8: SPIEËLBEELDE****8.1 “TWO-STEP IN DIE MOEDERSTAD” – Miloné du Toit**

- 8.1.1 (a) bekende (1)
- (b) Kaapstad/die moederstad (1)
- (c) vreugde/geluk/blydschap/opgewondenheid (1)
- (d) vreugdelose/kommerwekkende/moeilike/stresvolle/angstige/
mistroostige/hartseer/verdrietige (1)
- 8.1.2 • Hulle het mooi gepraat met die handelaar.
• Hulle het met die handelaar gekibbel oor die prys.
• Hulle het die handelaar probeer oorreed om die prys af te bring.
(*Enige TWEE of soortgelyk*) (2)
- 8.1.3 Drie keer (1)
- 8.1.4 C/ hulle angstig en vreugdevol was. (1)
- 8.1.5 • Hy wou slegs die beste/duurste kitaarsnare hê.
• Hy was selektief.
• Hy het geweet waarna hy op soek was.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 8.1.6 (a) Marie (1)
- (b) • As leser ervaar ons haar waarnemings van gebeure in die verhaal.
• As leser ervaar ons haar siening oor hulle verlede en die huidige oomblikke.
• As leser leer ken ons haar emosies.
• As leser leer ken ons haar huidige voorkoms.
• Haar naam kan universeel wees aan enige vrou wat deur smart/lyding gaan.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 8.1.7 • Hy het haar buite die winkel om die lyf gegryp.
• Hy het haar byna na die motor gesleep.
• Hy het haar strand toe geneem.
• Hy het vir haar liefdesliedjies gesing.
• Hy kon nie wag om alleen saam met haar te wees nie.
• Hy het kwaliteittyd saam met haar spandeer.
• Hy het haar spesiaal laat voel.
(*Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde*) (2)
- 8.1.8 In 'n vakansiehuis. (1)

- 8.1.9 Ja.
Hulle is vrolik ten spyte van hulle ...
- armoede
 - omstandighede
 - probleemkinders

OF

- Nee.
- Hulle ontvlug van hulle probleme deur te drink.
 - Die drank maak dat hulle 'n skyn vrolikheid ervaar.
 - Hulle is nie regtig gelukkig nie, hulle is net dronk.
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- 8.1.10
- Hulle voel dieselfde oor hulle hartseer/pyn/lyding.
 - Hulle deel dieselfde emosionele wroeging.
 - Hulle dink en voel dieselfde oor hulle lyding.
 - Hulle verstaan mekaar se pyn.
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- 8.1.11
- Hulle het dalk probleme met hulle ouer kinders.
 - Het dalk 'n kind verloor.
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

EN

8.2 “ ’n HULPELOSE SAMARITAAN ” – T.T Cloete

- 8.2.1
- Hy kan ontspan/dit is goed om te gaan stap/oefening te kry.
 - Sy honde kry oefening.
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- 8.2.2 motoriese moment

(1)

- 8.2.3 (a) ’n tref-en-trap-ongeluk

(1)

- (b)
- Die bestuurder het nie die beseerde man probeer help nie.
 - Die bestuurder het nie uitgeklim na die ongeluk nie.
 - Die bestuurder het op die fietsryer gevloek/ lelike woorde teenoor hom geuiter/ onder sy klere gevloek.
 - Die bestuurder het gesê die man is dronk en het voor hom ingery.

(*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- 8.2.4 Arm mense wend hulle na drank om van hulle probleme te ontsnap/hulself te troos/om te ontvlug van hulle probleme.
- (*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- 8.2.5 (a) Ja. ’n Mens se lewe is kosbaarder as ’n hond s’n.

OF

Nee. Hulle was duur/opregte honde en kon gesteel word.

(*Enige EEN of soortgelyk*)

(1)

- (b) • Hy het hulle verloor (was bekommerd oor hulle).
 • Hy ervaar innerlike konflik omdat hy hulle nie kan opspoor nie.
 • Hy moes 'n berig in die koerant plaas en 'n beloning vir hulle terugbesorging aanbied./was bereid om geld te betaal vir hulle terugkeer.
 • Hy moes die boer vergoed/duisende rande betaal vir die skape wat hulle opgevreet/doodgemaak het.
 • Hy moes slapelose nagte deurmaak omdat hy bekommerd was oor hulle.
 • Hy ervaar wroeging omdat hy vir sy goeie daad 'n prys moet betaal vir sy honde se gedrag/dade.
(Enige TWEE of soortgelyk) (2)
- 8.2.6 (a) Herhaling/Ellips (Enige EEN) (1)
- (b) • Herhaling –
 Dit beklemtoon die feit dat Hans oor sy honde bekommerd is.
 • Ellips –
 Dit verhoog die spanning/afwagting in die verhaal.
(Die antwoord in (b) moet pas by die stylfiguur in (a)).
(Enige EEN of soortgelyk) (1)
- 8.2.7 (a) B/Eufemisme (1)
- (b) A/Kontras (1)
- (c) E/Vergelyking (1)
- (d) C/Metafoor (1)
- 8.2.8 • Hans moet besluit of hy mensliewend gaan wees of nie.
 • Hans verlaat die dorp om na 'n hospitaal toe te gaan.
 • Hans plaas 'n berig in die koerant en bied 'n beloning aan vir die terugbesorg van sy honde.
 • Hans besef dat jy betaal vir iets wat jy nie wil hê nie, en jy betaal te veel. (4)

[35]**TOTAAL AFDELING C: 35**

AFDELING D: GEDIGTE**VRAAG 9: VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL****9.1 “KRISIS” – Elizabeth Eybers**

- 9.1.1 • 'n Mens wat baie teleurgesteld is met sy/haar hart se raad of leiding.
• Die verstand/ hoof/ brein.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

- 9.1.2 (a) • voortvarend
• lafaard
• siek
• las
• nooit in staat om besluite te neem nie/ besluiteloos.
(*Enige TWEE*) (2)

- (b) Ja.
• 'n Mens se gevoelens of emosies kan 'n swaar las wees om te dra.
• Sake van die hart is soms moeilik om te verwerk.
(*Enige EEN of soortgelyk*)

OF

- Nee.
• 'n Mens se hart kan jou soms in die regte rigting lei.
• 'n Mens se hart kan vir jou sê wat om te doen.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

- 9.1.3 (a) Is oortuig dat (1)

- (b) Ja.
• Die spreker herhaal die woord “skei”, wat aandui dat hy/sy vasbeslote is./eindig met die woorde “Hier moet ons skei”.
• Die spreker besef dat jy jou gevoelens en logika moet apart hou sodat jou gevoelens nie jou besluite beïnvloed nie.
(*Enige EEN of soortgelyk*)

OF

- Nee.
• Sy gevoelens oorheers sy logika.
• Sy hart/emosies/liefde oorheers altyd.
• 'n Mens dink met jou hart.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

- 9.1.4 (a) Italiaanse (1)
- (b) oktaaf (1)
- (c) sekstet (1)
- (d) vaste (1)
- 9.1.5 (a) • Dit gee 'n verduideliking van wie die “ons” is waarna verwys word.
• Dit beklemtoon die voornaamwoorde “jy” en “ek” wat volg.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- (b) Hartseer/verdriet/ongelukkigheid/smart/finaliteit
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 9.1.6 D/ persoon word (1)
- 9.1.7 (a) C/personifikasie (1)
- (b) D/Assonansie (1)
- (c) B/Teenstelling (1)
- 9.1.8 • Al wil 'n persoon soms jou hart volg, is daar tog oomblikke waar jy liewer na jou rede/kop/verstand moet luister as besluite geneem moet word.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 9.1.9 Ja,
• want my emosies is belangrik en help my om goeie besluite te maak.
• ek vertrou my eie hart.
(*Enige EEN of soortgelyk*)
- OF**
- Nee,
• ek wil eerder vorentoe my verstand gebruik.
• ek verkies logika bo gevoelens.
(*Enige EEN of soortgelyk*) (1)

EN

9.2 WETENSKAPMANNETJIES – Antjie Krog

- 9.2.1 • Wetenskaplikes/geleerdes
• Sterrekundiges/astronome
• Wetenskaponderwysers
(*Enige TWEE*) (2)

- 9.2.2 • Julle sit onder (strofe 1)
 • Ons sit hoog (strofe 2) (1)
- 9.2.3 • Op 'n plaas.
 • Op 'n windpomp.
 • Buitekant.
 • In die natuur.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 9.2.4 (a) • “Julle sit onder swart teleskope”
 • “dan die”
 • “dat die”
 (*Enige EEN*) (1)
- (b) • Dit beklemtoon die woorde “sit” en “swart”.
 • Dit beklemtoon dat die astronome onder die swart teleskope sit/ net sit en navorsing doen.
 • Dit skep ritme.
 • Dit verleen musikaliteit aan die gedig.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 9.2.5 • Die spreker bejammer die wetenskaplikes omdat hulle net op wetenskap fokus.
 • Die spreker kry hulle jammer omdat hulle nie die skoonheid van die natuur kan raaksien of waardeer nie.
 • Hulle is pateties omdat hulle so negatief oor die toekoms van die natuur is.
 (*Enige EEN of soortgelyk*) (1)
- 9.2.6 C/sarkasties (1)
- 9.2.7 Nee, sy/hy kry slegs 26% vir Wetenskap. (1)
- 9.2.8 (a) brand (1)
- (b) “gloei” (r.11) en “verskroei” (r.12) (2)
- 9.2.9 (a) gehoor of gehoorsintuig (1)
- (b) Ja. Sy/Hy luister na die geluide van die korhaan. (1)
- 9.2.10 B / een gedagte te vorm. (1)

- 9.2.11 Ja,
- want nes die spreker verkies ek ook die kunste en tale bo Wetenskap en Wiskunde.
 - ek kry ook baie lae punte vir Wiskunde.
 - ek is ook baie lief vir die natuur.
- (Enige EEN of soortgelyk)

OF

- Nee,
- ek is mal oor Wiskunde en Wetenskap.
 - my punte vir Wetenskap is baie goed.
 - ek is nie baie lief vir die natuur nie.
 - ek dink die klank wat die korhaan maak, is baie onaangenaam.
- (Enige EEN of soortgelyk)

(1)

- 9.2.12
- Gaan vir ekstra lesse.
 - Vra jou onderwyser vir hulp.
 - Doen jou klaswerk.
 - Doen jou huiswerk.
 - Studeer harder vir Wetenskap.
 - Gee altyd van jou beste.
 - Leer vir jou Wetenskap eksamen.
- (Enige EEN of soortgelyk)

(1)

[35]

TOTAAL AFDELING D: 35
GROOTTOTAAL: 70